

BELÜGYMINISZTERIUM

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/412-23/2018	
Érkezett: 2019 JÚL 31.	
Példány: 1	Kezelőiroda: Ké... J... db
Melléklet: 0 db	Ju'

Tárgy: az alkotmánybíróság alkotmányjogi panasz alapján a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény vonatkozásában meghozott végzése (IV/412-22/2018.)

Iktatószám: BM/10817-8/2019.

FELJEGYZÉS

Dr. Pintér Sándor miniszter úr részére

Az Alkotmánybíróság IV/412-22/2018. számú végzése vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatom.

1. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 172. §-ába ütköző tiltott prostitúció szabálysértési tényállásának a megalkotáskor a jogalkotónak mi volt a célja és milyen garanciákkal biztosította a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek megfelelő szabályozás kialakítását?

A Szabs. tv. 172. §-a szerinti tiltott prostitúció tényállása átvette a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: régi Szabs. tv.) 143. §-a szerinti tiltott kéjelgés tényállását. A régi Szabs. tv. kerettényállást határozott meg, amelynek tartalmát a szervezett bűnözés, valamint az azzal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Szab. tv.) és az esetlegesen megalkotott önkormányzati rendeletek előírásai töltik ki.

A jogalkotói szándékot, illetve a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek való megfelelést a Szab. tv.-hez fűzött indokolás tartalmazza, melyből az alábbiakat emeljük ki:

„(...) 1993-ban a jogalkotás már hajlott arra, hogy az egyéni prostitúciót - vélhetően az abolícionista szempontokat akceptálva - a bűnözés áldozataként tekintett prostituált magánügyeként minősítse: büntetőjogunk az üzletszerű kéjelgés 1993 májusi dekriminalizálásával így a vonatkozó, az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomása tárgyában 1950. március 21. napján New Yorkban kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) szellemiségéhez közelített.

A jogi megoldás azonban felemásnak tekinthető, tekintettel arra, hogy az ellenérték fejében nyújtott szexuális szolgáltatás szabálysértési fenyegettségét fenntartotta a jogalkotó.

(...)

Az Egyezményről:

Az abolícionista szellemiségű Egyezmény nem pusztán a prostitúciót kísérő, annak céljait szolgáló emberkereskedést, illetve a mások prostitúcióját kizsákmányoló, az ember méltóságával és értékeivel összeegyeztethetetlen, s az egyénre, a családra, a társadalom jólétére kockázatot jelentő cselekményeket tekinti veszélyesnek és rossznak, hanem magát a prostitúciót is.

Az Egyezmény a prostitúcióra települő élősdi cselekményeket illetően ezért az abszolút tiltás talaján áll, s a prostituáltat megsegítésre szoruló áldozatként tekinti.

Külön kiemelendő az Egyezmény 6. cikkelye. E cikkely - vélhetően a prostituáltak ellenőrzését ellehetetlenítő módon - határozottan elutasítja a prostituáltat stigmatizáló valamennyi hatósági eljárás lehetőségét.

A prostitúció ellen ajánlott stratégia azonban nem represszív, hanem éppen a prostitúciót megelőzni szolgáló, a prostituált reszocializációját elősegíteni hivatott olyan szociális, gazdasági, nevelési, egészségügyi stb. eszközök alkalmazását ajánlja, amely az áldozatnak tekintett prostituált védelmét, segítését is szolgálná.

Az 1950-ben született Egyezmény ajánlásainak érvényre juttatása az államok túlnyomó többségében azért ütközött megoldhatatlan nehézségekbe, mert a prostituált szociális, gazdasági megsegítésében kudarcot vallottak, de legalábbis tehetetlennek mutatkoztak a prostitúciót előidéző, a rendkívül bonyolult társadalmi és gazdasági struktúrában gyökerező okok felszámolásában, s a prostituált és a prostituálódásban segítséget nyújtó, arra ösztönző személyek közötti, jórészt egzisztenciális eredetű érdekközösség feloldásában.

Az Egyezmény tehát a felszabadítani kívánt, de tömegeiben felszabadulni valójában nem kívánó prostituált számára igen kevés biztosítékkal, segítséggel szolgált.

Az Egyezmény cikkelyeiben írt ajánlások és az egyes nemzeti jogalkotás, joggyakorlat terén jelentkező megoldások közötti különbségek miatt számos, az Egyezményhez csatlakozó állam - s köztük hazánk is - a mai napig képtelen volt a nemzetközi norma szándékolt céljainak megvalósítására.

Nem véletlen, hogy 1993-ban az egyéni prostitúció legalizálását illetően a magyar jogalkotás csupán fél lépésre szánta el magát: az 1993. évi XVII. törvény ugyan dekriminalizálta az üzletszerű kéjelgést, azonban az ellenszolgáltatás ellenében gyakorolt akár egyszeri közösülés és fajtalanokadás továbbra is szabálysértésként üldözött cselekmény maradt.

A jogsértésnek ez a foka azonban mind a társadalom, mind az érintettek számára komolytalannak bizonyult; ugyanakkor a rendőrséget a bizonyítás nehézsége és a jelenség utcai változatának tömeges megjelenése, kezelhetetlensége gyakorlatilag tehetlenségre, kudarcra kárhoztatta.

A szabályozás az alábbi elveket követi:

Nem lehet kétséges, hogy a prostitúciót kizsákmányoló, a prostituáltat csupán termelőeszköznek tekintő cselekményváltozatok büntetőjogi fenyegetettségéről a továbbiakban sem mondhatunk le. Ugyanakkor - a jelenség hatékonyabb kezelése érdekében - mellőzhetelenné vált a prostitúció szigorú feltételekhez kötött szabadsága lehetőségét biztosító különös szabályok megfogalmazása.

A szabályozási stratégia középpontjában a közterületen és a nyilvános helyen folyó prostitúciós jelenségek korlátok közé szorítása áll. Ennek folytán indokolt felhagyni a jelenség általános tilalmával.

A hazai és a nemzetközi tapasztalatok azt mutatják, hogy a prostitúció eredményes kezelésére a tiszta abolíciót, illetve a tiszta prohibíciót érvényesítő modell alkalmazatlan; a megoldás lehetőségeit - vegyes rendszert megteremtve - a feltételekhez kötött legalizálás irányában keresi a törvény.

Elsősorban az utcai prostitúció lokalizálására törekszik a szabályozás, főként a jelenség eszkalációjának megakadályozása, a védett közterületek, nyilvános helyek rendjének fenntartása érdekében.

A törvény a kiskorúak fokozott védelmének megteremtésére koncentrál; emellett az eddiginél hatékonyabban lép fel az üzletszerűen szexuális szolgáltatást közvetítőkkal szemben.

Az olyan szabályozás megteremtése indokolt, amely - igaz, hosszú távon - végre képes megbontani a prostituált és kitarítottja közötti, jórészt a jogtalanság talaján állás, s a társadalmi számkivetettség kölcsönös felismerésén nyugvó érdekszövetséget. A prostituálnak ugyanis kizárólag ebben a konstrukcióban lehet esélye arra, hogy a kényszerhelyzetéből szabaduljon, s a létfenntartás más útját választhassa; ugyanakkor a társadalom érdekeinek oltalma is pusztán a legalizáló modellben biztosítható.

A formális legalizálás azonban olyan kontrollmechanizmusok kiépítését követeli meg, amelyek képesek garantálni a társadalmi együttélés háborítatlanságát, a közrend (közszemérem) fenntartását.

(...)

A magyar viszonyokat ismerve, másrészt az Egyezményben írt szigorú korlátokat figyelembe véve a prostitúciónak elsősorban a területileg, időben és módjában korlátozott abolícionista szellemiségű szabályozására nyílt lehetőségünk.

A törvény szerint a szexuális szolgáltatás felajánlásának közterületeken és nyilvános helyen folytatható változata ugyanakkor térben és időben korlátozott.

Az üzletszerű kéjelgés jogi fenyegetettsége így megszűnik mindazon esetekben, amikor a szexuális szolgáltatás felajánlására a törvényjavaslat által meghatározott védett övezeten kívül vagy a helyi önkormányzat által kijelölt zónában kerülne sor, s a prostituált a türelem jogi előfeltételeit tiszteletben tartja.

A törvény a közterületekre, a nyilvános helyekre, s a találkahelyek létesítésére érvényes olyan általános tilalmakat fogalmaz meg, amelyek a prostitúcióval fenyegetett társadalmi érdekek, értékek védelmét szolgálhatják és meghatározott közintézmények zavartalan működését biztosíthatják (pl.: a lakónegyedek nyugalma, a kórházak, iskolák stb. zavarmentes működését). A szexuális szolgáltatásra ajánlkozás pontos helyének, övezetének kijelölése a helyi viszonyokat ismerő önkormányzatok feladata.”

2. A prostitúciós tevékenység folytatásának ellenőrzése során a rendőrség milyen feltételek meglétét vizsgálja és ezen feltételek teljesítését a tevékenység folytatójának milyen módon kell igazolnia, különös tekintettel a 18/1998. (VI. 3.) NM rendeletben foglalt orvosi igazolásra?

A Szabs. tv. 172. §-a szerint „*aki a külön törvényben, vagy törvény felhatalmazása alapján hozott önkormányzati rendeletben a szexuális szolgáltatással összefüggő korlátozást, illetve tilalmat megszegi, szabálysértést követ el.*”

A prostitúciós tevékenység ellenőrzése során a rendőrség a külön törvényben – vagyis a Szab. tv.-ben – és az esetlegesen megalkotott önkormányzati rendeletben foglalt korlátozások és tilalmak megsértését vizsgálja.

Az (érvényes) orvosi igazolás megléte a szexuális szolgáltatásra való felajánkozás feltétele,¹ az ennek hiányában történő felajánkozás a külön törvényben meghatározott korlátozás megszegését – és így szabálysértés elkövetését – jelenti. Az orvosi igazolás érvényessége 3 hónap.²

A Szab. tv. szerinti további tilalmak és korlátozások:

a) védett övezet: a közterületnek a Szab. tv., illetve a települési (Budapesten a fővárosi) önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározott azon része, ahol a prostituált a szexuális szolgáltatásra nem ajánlkozhat fel, szexuális szolgáltatást nem nyújthat, a védett övezetre vonatkozó tilalmakat a közterület e részén fekvő nyilvános helyre is alkalmazni kell;³

b) a többlakásos ház közös tulajdonban vagy használatban álló területén, közterületen elhelyezett létesítményekben, illetőleg járműben, valamint a védett övezeten belül a nem lakás céljára szolgáló helyiségben a prostituált szexuális szolgáltatást nem nyújthat.⁴

c) türelmi zóna,⁵

d) önkormányzat rendeletében a védett övezeteken kívül a közterület más részein, illetve az ott működő egyes nyilvános helyeken is megtilthatja a prostituáltak tevékenységét,⁶

e) önkormányzat által időben korlátozott prostitúciós tevékenység,⁷

f) a prostituált a szexuális szolgáltatása igénybevételére csak 18. életévét betöltött személyt hívhat fel, illetőleg csak 18. életévét betöltött személy erre irányuló ajánlattételét fogadhatja el,⁸

g) tilos a szexuális szolgáltatásra felajánkozás mást, illetőleg másokat zaklató módja,⁹

h) tilos a védett övezetben ellenszolgáltatást felajánlva mást szexuális szolgáltatás nyújtására felhívni, illetve más személy szexuális szolgáltatásának felajánlását elfogadni,¹⁰

i) tilos írásban, kép- vagy hangrögzítő, illetve más berendezés útján más személy szexuális szolgáltatását felajánlani, azt reklámozni vagy ilyen cselekményekben közreműködni.¹¹

¹ Szab. tv. 9. § (3) bek.

² 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 22. § (10) bek.

³ Szab. tv. 4. § h) pont, és 7. § (1)-(2) bek.

⁴ Szab. tv. 7. § (3) bek.

⁵ Szab. tv. 8. § (1) bek.

⁶ Szab. tv. 8. § (2) bek.

⁷ Szab. tv. 8. § (4) bek.

⁸ Szab. tv. 9. § (1) bek.

⁹ Szab. tv. 9. § (2) bek.

¹⁰ Szab. tv. 10. §

¹¹ Szab. tv. 11. §

3. A Szabs. tv. 172. §-ába ütköző tiltott prostitúció szabálysértése miatt hány 18. életévét be nem töltött személlyel szemben indult szabálysértési eljárás?

2017-ben, 2018-ban és 2019. I-V. hónapjában tiltott prostitúció miatt indult eljárásokra vonatkozó adatokat az alábbi táblázat tartalmazza. A tárgyév két időszakra bontásának célja az ez évben rendelkezésre álló adatok összehasonlíthatósága volt.

Szabs.tv. 172. § (tiltott prostitúció) miatt indult eljárás			
		összes	ebből 18 év alatti
2017			
	I.-XII.	992	91
	I.-V.	448	43
2018			
	I.-XII.	723	101
	I.-V.	357	45
2019			
	I.-V.	232	17

Adatszolgáltatás: Robotzsaru rendszer szabálysértési előkészítő eljárás statisztikai adatok
Lekérdezés dátuma: 2019. július 1. 09.20

4. A 18. életévét be nem töltött és prostitúciós tevékenységet folytató személlyel szemben a rendőrhatalóság milyen – a szabálysértési eljárás megindításán kívüli, pl. gyermekvédelmi – intézkedéseket fogantatosíthat?

A fiatalokkal szemben a szabálysértési eljárást az életkori sajátosságainak figyelembevételével és úgy kell lefolytatni, hogy elősegítse a fiataloknak a törvények iránti tiszteletét. A fiatalokkal szemben alkalmazott büntetés vagy intézkedés célja is elsősorban az, hogy a fiatalok helyes irányba fejlődjenek és a társadalom hasznos tagjává váljanak.

A Szabs. tv. 172. §-ában meghatározott tiltott prostitúció szabálysértése miatt – amely szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés – a **18. életévét be nem töltött személy védelembe vételének kezdeményezése** a Szabs. tv. 134. § (6a) bekezdése szerint **kötelező**.

A Szabs. tv. eltérő eljárásrendet meghatározó rendelkezésein túl alkalmazandó továbbá a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény* (a továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1)-(1a) bekezdése is:

„72. § (1) Ha a gyermek

a) felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a gyámhatóság, valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket azonnal végrehajtható határozatával ideiglenesen

aa) a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél helyezi el, vagy

ab) ha az aa) alpontban foglaltak alkalmazására nincs lehetőség,

1. a tizenkettedik életévét be nem töltött gyermek esetén minden esetben a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél helyezi el, kivéve, ha egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása ezt nem teszi lehetővé vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása,

2. a tizenkettedik életévét betöltött gyermek esetén lehetőség szerint a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség vagy azt a gyermek egészségi vagy személyiségállapota, ön- és közveszélyes magatartása indokolja vagy más okból szükséges az intézményes elhelyezés biztosítása, - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban, gyermekotthon speciális csoportjában, speciális lakásotthonban, fogyatékos személyek vagy pszichiátriai betegek otthonában helyezi el; vagy

b) érdekében áll az anya letartóztatásának elrendelése esetén az anyával történő együttes elhelyezése, a letartóztatás elrendeléséről szóló határozat meghozatalakor a bíróság a gyermeket ideiglenesen, az anya fogvatartásának helye szerint a büntetés-végrehajtási intézet anya-gyermek részlegén vagy a javítóintézet fiatalkorú és gyermeke együttes elhelyezését biztosító részlegén helyezi el.

(1a) A beutaló szerv a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről haladéktalanul értesíti a gyámhatóságot vagy külföldi állampolgárságú gyermek esetében - ide nem értve a 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személyt - a Kormány által kijelölt gyámhatóságot.”

5. A Szabs. tv. 121-122. §-ában foglalt szabályozás álláspontja szerint eleget tesz-e a hatékony jogorvoslattal kapcsolatos alkotmányos elvárásnak?

A Szabs. tv. a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekkel szembeni védelmet hivatott biztosítani, egyszerre kell, hogy védelmet nyújtson az alapvető értékeket csekélyebb fokban veszélyeztető, valamint a jog által még védendőnek ítélt értékeket fenyegető magatartásokkal szemben. A Szabs. tv. büntetőeljáráshoz történő hasonlósága egyrészt a kriminális jellegű, azonban a társadalomra csekélyebb fokban veszélyes cselekményekben, a személyi szabadságot korlátozó szabálysértési elzárás bíróság által történő alkalmazhatóságában, az egyes eljárási cselekmények azonosságában, valamint abban áll, hogy a Szabs. tv. is érvényesíti azokat a garanciális alapelveket, mint a tisztességes eljáráshoz való jog, a védekezéshez való jog vagy az ártatlanság vélelme.

E jogok garanciális érvényesüléséhez azonban nem szükséges, hogy a Szabs. tv. minden esetben a büntetőeljárás szabályai szerint kerüljön megalkotásra, hiszen az eljárási garanciák megtartása mellett a Szabs. tv. megalkotásának egyik célja egy olyan új szabálysértési eljárási rendszer kialakítása volt, amely hatékony és gyors eljárási lehetőségeket biztosít az egyes hatóságok számára. A hatékony és gyors eljárás mellett a Szabs. tv. további célja egy költséghatékony eljárás felépítése, amelyben a szabálysértés elkövetőjének már nem fűződik érdeke az eljárási cselekmények indokolatlan elhúzásához.

A garanciális alapelvek érvényesülése, így a Szabs. tv.-ben is megjelenő védekezéshez való jog tartalma tekintetében a **14/2002. (III. 20.) AB határozat** kiemelte: garanciális szempontból a terhelt számára a jogszerű és eredményes védekezéshez elengedhetetlen annak ismerete, hogy milyen tények, összefüggések, adatok alapján, milyen bűncselekmény miatt kerül sor vele szemben a felelősségre vonását célzó bírósági eljárás lefolytatására (ABH 2002, 101, 106.). Az Alkotmánybíróság továbbá a **3305/2017. (XI. 24.) AB határozatában** utalt arra, hogy „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti,

nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata.”

A Szabs. tv. 107. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy a bíróság szabálysértési ügyben az iratok beérkezését követő harminc napon belül végzéssel határoz, amely rendelkező részből és indokolásból áll. **Az ügydöntő végzés indokolása – ha a Szabs. tv. másképp nem rendelkezik – tartalmazza a tényállást, a bizonyítékok értékelését, a végzés rendelkezéseinek indokait és megjelöli a végzés alapjául szolgáló jogszabályokat.**

A hivatkozott rendelkezés tehát nem tesz különbséget abban, hogy a döntés közlésére kihirdetés vagy kézbesítés útján kerül sor.

A Szabs. tv. a gyors és hatékony felelősségre vonás céljával összhangban a bíróság döntésének rövidített tartalmú indokolásának bevezetését a Szabs. tv. 2016. évi módosításával teremtette meg a gyakorlati tapasztalatok alapján, szűk körben.

A Szabs. tv. 107. § (2a) bekezdése szerint ha a bíróság tárgyaláson hozott, kihirdetés útján közölt ügydöntő végzése a jogosultak jogorvoslati jogról való lemondása miatt nyomban jogerőre emelkedik, a végzés indokolása csupán a tényállásból és az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat. Ebben az esetben a bíróság a tárgyalásról rövidített jegyzőkönyvet készíthet, amelynek kizárólag a Szabs. tv. 91. § (2) bekezdésében írt adatokat, valamint a bírósági tárgyalás menetét is kell tartalmaznia oly módon, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartása nyomon követhető legyen.

E szabály tehát olyan esetekben enged eltérést a Szabs. tv. 107. § (2) bekezdés alkalmazásától, ha a döntést a jogorvoslatra jogosultak tudomásul veszik.

Fentiekből következően a rövidített tartalmú indokolás kizárólag akkor alkalmazható, ha a tárgyaláson jelenlévő jogosultak jogorvoslati jogról való lemondása miatt az ügydöntő végzés nyomban jogerőre emelkedik. Nyilvánvaló, hogy ebben az esetben a tárgyaláson kihirdetett döntés adminisztratív írásba foglalásakor mellőzni szükséges a tárgyaláson a bíróság döntésének részletesen indokolt okait, hiszen a döntés indokainak kihirdetési megismerése vezetett a jelenlévők jogorvoslati jogról való lemondásához, elfogadva a bíróság felelősséget megállapító döntéséhez vezető folyamatának részletes indokait.

A Szabs. tv. a bírósági eljárásra vonatkozó általános szabályait tartalmazó alcím 115. § (1) bekezdésében arról rendelkezik, hogy amennyiben a bizonyítási eljárást a bíróság befejezté nyilvánította, először a szabálysértési hatóság jelenlévő képviselője, majd az eljárás alá vont személy jelenlévő képviselője, illetve az eljárás alá vont személy fejtheti ki álláspontját az ügy lényegéről, majd a sértett szólalhat fel. A Szabs. tv. 115. § (2) bekezdése alapján a nyilatkozatokat követően a bíróság zárt ülésen meghozza a végzését, amelyet nyomban nyilvánosan kihirdet.

Ez azt is jelenti, hogy a bíróság tárgyaláson kihirdetett végzésének indokolása – a Szabs. tv. 107. § (2a) bekezdésben foglaltak kivétellel – nem térhet el a postai úton közölt (kézbesített) döntéstől, így a Szabs. tv. 107. § (2) bekezdésben meghatározott formai követelményeknek megfelelő döntés közlésétől – történjen az kihirdetés vagy kézbesítés útján

– számított nyolc napon belül megnyílik a fellebbezés benyújtására a lehetőség.

A Szabs. tv. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján akár a szabálysértési hatóság, akár a bíróság a döntésének indokolásának hosszúságára tekintettel később foglalhatja azt írásba. Egy ilyen szabály bevezetése ellentétes lenne a Szabs. tv. gyors és hatékony eljárások biztosítását szolgáló céljával is.

Fentiek alapján a Szabs. tv. 121-122. §-a eleget tesz a hatékony jogorvoslattal kapcsolatos alkotmányos elvárásnak.

6. Az emberkereskedelem elleni küzdelem hatékonyságának növeléséhez szükséges intézkedésekről szóló 1125/2019. (III. 13.) Korm. határozat 3. pontjában foglalt jogszabályalkotási feladat elvégzése során milyen kérdéseket rendeznek és az előkészítő munka mely szakaszban tart.

A fiatalok szexuális kizsákmányolása elleni fellépés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról címmel a Belügyminisztérium az Emberi Erőforrások Minisztériuma bevonásával előterjesztést készített a Kormány számára, mely a Szab. tv., a Szabs. tv. és a Gyvt. módosítására irányul.

A Szab. tv. módosításának célja a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy szexuális szolgáltatásra való felajánkozásának általános tilalmazása. A szexuális szolgáltatásra felajánkozás fogalmát a Szab. tv. 4. § k) pontja rögzíti, mely magában foglalja az aktív (szóbeli felhívás) és passzív (ráutaló magatartás) felajánkozást, valamint a szexuális szolgáltatást igénybe venni kívánó személy felhívásának elfogadását egyaránt.

A Szabs. tv. módosítására irányuló javaslat a tiltott prostitúció szabálysértése hatályos törvényi tényállásán nem változtat. A módosítás büntethetőséget kizáró okként azt az esetet szabályozza, amikor a szexuális szolgáltatásra felajánkozó személy a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, bővítve ezzel a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szerinti, és a Szabs. tv. 29. § (1) bekezdés h) pontja alapján alkalmazni rendelt büntethetőséget kizáró okokat, amelyekre a Szabs. tv. 29. § (1) bekezdés bevezető szövegrésze lehetőséget biztosít.

Az előterjesztés szerinti szabályozás alapján akkor, ha a szexuális szolgáltatásra felajánkozó személy

- a) a tizennegyedik életévét nem töltötte be, gyermekkor miatt,
- b) tizennegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadik életévét nem, akkor a Szabs. tv. új 172. § (2) bekezdése szerinti büntethetőséget kizáró ok miatt nem büntethető.

A módosítás egyértelművé teszi, hogy mindenekelőtt a szabálysértés törvényi tényállását megvalósító személy életkorát kell tisztázni. Erre sor kerülhet helyszíni intézkedés keretében, ha pedig az nem jár sikerrel, mert a személyazonossága igazolását megtagadja, akkor a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján az intézkedő rendőr előállítja. Az előállítás tartama alatt – a személyazonosság megállapításával egyidejűleg – megállapítást nyer az életkora is.

A tizennyolcadik életévét be nem töltött, a szexuális szolgáltatásra felajánkozás tilalmát megszegő személy ideiglenes hatályú elhelyezéséről a rendőrség – a gyermekek védelméről

és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapján – azonnal végrehajtható határozatot hoz és az abban foglaltak szerint gondoskodik az elhelyezéséről. Ezzel a szabályozással biztosított az, hogy a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy ne legyen kitéve további, a testi, szellemi és erkölcsi fejlődését akadályozó szexuális kizsákmányolás veszélyének.

A Gyvt. módosítására irányuló javaslat értelmében az emberkereskedelem feltételezett áldozatává vált gyermek – mely fogalmi körbe a prostitúcióval érintett gyermek is beletartozik – speciális ellátási szükségletű gyermeknek minősül. Ezt a szükségletét az elhelyezésétől számított legfeljebb 30 napig – gyermekvédelmi szakértői bizottsági vélemény és arra alapozott gyámhatósági döntés hiányában – a gyermek elhelyezésére jogosult szerv döntése igazolja. A módosítással konkrétan meghatározásra kerül a prostitúcióval érintett gyermek lehetséges gondozási helyeinek köre is, vagyis az érintett gyermek azonnal biztonságos, védett gondozási helyre, speciális gyermekotthonba, de akár megfelelően felkészített speciális nevelőszülő gondozásába is helyezhető.

2019. június 11-én az Igazságügyi Minisztérium megkereséssel fordult a Belügyminisztériumhoz, melyben arról tájékoztatott, hogy a Miniszterelnökség feladata 2019. augusztus végéig egy „gyermekbiztonsági” törvényjavaslat előkészítése.

Fentiek alapján a Belügyminisztérium az előkészített törvénymódosítás tervezetét átadta a Miniszterelnökség részére.

Budapest, 2019. július „26 .”

